

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

26. januar 2009

**Høringsuttalelse –
Innstillingen til utvalget for fag- og yrkesopplæringen/Karlsenutvalget**

Vi viser til høringsbrev, datert 27.10.2008. NFF vil kommentere noen av de foreslåtte tiltakene i kapittel 6 i innstillingen.

Avsnitt 6.2:

Endringer i arbeidslivet krever endringer i fagopplæringen, og vi gir full tilslutning til forslaget om at de faglige rådene følger opp behovet for endringer i læreplaner og i tilbudsstrukturen, uten at det krever en total reform i hele videregående opplæring. Det vil trolig være nødvendig å etablere gode statistiske verktøy til hjelp for de faglige rådene i analysen av endringsbehovene.

Avsnitt 6.3:

Tiltak for å øke gjennomføringsgraden for videregående skole vil være svært viktig framover, for å hindre at vi får store grupper med ufaglærte unge. Utvalget nevner økonomiske insentiver. Vi vil her peke på løsninger som er forsøkt med godt resultat i andre land, hvor det er gitt adgang til en mer fleksibel skolegang. Dette kan bli et godt alternativ både for skoletrøtte elever som gjerne vil ha en fot i arbeidslivet. Eller det kan være elever som driver annen aktivitet (musikk, idrett osv). Ved en videregående skole i Island, Fjölbrautaskóli Snæfellinga, har de åpnet for stor grad av frivillighet til å velge mellom frammøte på skolebenken eller fjernundervisning i hele eller deler av skoletiden. Skolen ligger i et område hvor det til tider er godt sesongfiske, og mange gutter velger fiske framfor skole. Ved det fleksible opplegget kan de ta igjen det forsømte når de er på land. Dette har ført til at flere nå gjennomfører videregående opplæring. Dette tilbudet gis også til voksne elever.

Fleksible opplegg vil også kunne stimulere til å ta større ansvar for egen læring, og gi ”datafriker” anledning til i større grad å benytte IKT-verktøy i skolearbeidet. Fleksible løp med praksisbrev synes også å være en ordning som bidrar til at flere gjennomfører fagopplæringen.

Utvalgets forslag om at elever som ikke får læreplass etter Vg2, skal få rett til to års yrkesfaglig opplæring, kan synes å være et godt tilbud. Men vi finner grunn til å understreke at alle som ønsker det, må få læreplass.

Avsnitt 6.4:

Fagskoletilbyderne bidrar med nødvendig og viktig spesialisering i mange fag, og vi vil slutte oss til forslaget om at fagskoletilbud skal få offentlig finansiering. Dette må også gjelde for nettbaserte fagskoletilbud.

Avsnitt 6.5:

Utvalget foreslår at det skal lages en oversikt over vellykkede fleksible modeller i voksenopplæring. Det vises til eksempler hvor opplæringen er flyttet ut av klasserommet og inn på arbeidsplassen. Dette kan vi sterkt anbefale. Vi viser blant annet til eksempler gjennomført av Kriminalomsorgens skolesenter, hvor verkstedsbetjenter i fengslene har en slik fleksibel opplæring, med kombinasjon av fjernundervisning og veileder på arbeidsplassen. For øvrig er det svært mange arbeidstakere som tar etterutdanning som fjernundervisning på egen fritid.

Avsnitt 6.6:

Utvalget har vært opptatt av kvalitetsutvikling i fag- og yrkesopplæringen og foreslår en lang rekke tiltak som innebærer store oppgaver for skolemyndighetene. Som høyeste prioritet settes arbeidet med læringsutbytte og gjennomføring. Vi kan slutte oss til denne prioriteringen. Samtidig vil vi også peke på at kompetanseutvikling for lærer og instruktører bør gis høy prioritet (avsnitt 6.7). Igjen vil vi trekke fram betydningen av fleksibilitet.

Avsnitt 6.7:

Vi gir full tilslutning til utvalgets forslag om at yrkesfaglærerutdanninger må tilbys som deltidsstudium, som modulbasert og som nettstudium. Rett og plikt til etterutdanning for yrkesfaglærere er også et nødvendig tiltak for å oppnå kvalitetsutvikling i fagopplæringen.

Vennlig hilsen

Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning